Dit document vormt slechts een documentatiehulpmiddel en verschijnt buiten de verantwoordelijkheid van de instellingen

►**B**

RICHTLIJN VAN DE RAAD

van 22 december 1986

betreffende de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten inzake het consumentenkrediet

(87/102/EEG)

(PB L 42 van 12.2.1987, blz. 48)

Gewijzigd bij:

		Publicatieblad		
		nr.	blz.	datum
►**M1**	Richtlijn 90/88/EEG van de Raad van 22 februari 1990	L 61	14	10.3.1990

▼B

RICHTLIJN VAN DE RAAD

van 22 december 1986

betreffende de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten inzake het consumentenkrediet

(87/102/EEG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 100,

Gezien het voorstel van de Commissie ([1]),

Gezien het advies van het Europese Parlement ([2]),

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ([3]),

Overwegende dat er op het gebied van het consumentenkrediet grote verschillen in wetgeving tussen de Lid-Staten bestaan;

Overwegende dat deze verschillen in wetgeving kunnen leiden tot concurrentiedistorsies tussen de kredietgevers op de gemeenschappelijke markt;

Overwegende dat deze verschillen de consument beperken in zijn mogelijkheden om in andere Lid-Staten krediet op te nemen; dat zij omvang en aard van het gewenste krediet alsmede de aankoop van goederen en diensten nadelig beïnvloeden;

Overwegende dat deze verschillen dientengevolge het vrije verkeer van goederen en diensten die door middel van krediet binnen bereik van de consument komen, en aldus de werking van de gemeenschappelijke markt, rechtstreeks beïnvloeden;

Overwegende dat, gezien de toenemende omvang van het in de Gemeenschap aan de consumenten verleende krediet, de instelling van een gemeenschappelijke markt voor consumentenkrediet zowel voor de consument en de kredietgever als voor de fabrikanten, de groothandel en de kleinhandel en de dienstenindustrie gunstig zou zijn;

Overwegende dat in de programma's van de Europese Economische Gemeenschap voor een beleid inzake bescherming en voorlichting van de consument ([4])onder andere wordt bepaald dat de consument moet worden beschermd tegen oneerlijke kredietvoorwaarden en dat een harmonisatie van de algemene voorwaarden met betrekking tot het consumentenkrediet een prioritaire taak is;

Overwegende dat deze verschillen in wetgeving en praktijk tot gevolg hebben dat de consumentenbescherming op het gebied van het consumentenkrediet van Lid-Staat tot Lid-Staat verschilt;

Overwegende dat in de laatste jaren de aard van de voor consumenten beschikbare en door hen gebruikte kredieten grote wijzigingen heeft ondergaan; dat nieuwe vormen van consumentenkrediet zijn opgekomen en zich verder ontwikkelen;

Overwegende dat de consument adequate informatie moet ontvangen over de kredietvoorwaarden en -kosten en over zijn verplichtingen; dat deze informatie onder andere betrekking moet hebben op het jaarlijkse kostenpercentage voor het krediet of, bij gebreke daarvan, op het totale bedrag dat hij aan krediet moet betalen; dat, zolang geen besluit is genomen betreffende een communautaire methode of methoden voor de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage, de Lid-Staten de bestaande methoden of gebruiken voor de berekening van dit percentage

([1]) PB nr. C 80 van 27. 3. 1979, blz. 4, en PB nr. C 183 van 10. 7. 1984, blz. 4.
([2]) PB nr. C 242 van 12. 9. 1983, blz. 10.
([3]) PB nr. C 113 van 7. 5. 1980, blz. 22.
([4]) PB nr. C 92 van 25. 4. 1975, blz. 1, en PB nr. C 133 van 3. 6. 1981, blz. 1.

▼B

moeten kunnen handhaven, of, zo dit onmogelijk is, bepalingen moeten opstellen om het totale kostenpercentage van het krediet voor de consument aan te geven;

Overwegende dat de voorwaarden van de kredietovereenkomst ongunstig kunnen zijn voor de consument en dat een betere bescherming van de consumenten kan worden bereikt door het geven van bepaalde voorschriften die voor alle kredietvormen gelden;

Overwegende dat, gezien de aard van bepaalde kredietovereenkomsten of typen transacties, deze overeenkomsten en transacties geheel of gedeeltelijk van het toepassingsgebied van deze richtlijn moeten worden uitgesloten;

Overwegende dat aan de Lid-Staten de mogelijkheid moet worden geboden om in overleg met de Commissie bepaalde vormen van krediet van niet-commerciële aard die onder speciale omstandigheden worden toegekend, van de richtlijn vrij te stellen;

Overwegende dat de in bepaalde Lid-Staten bestaande gebruiken aangaande authentieke akten die ten overstaan van een notaris of rechter zijn opgemaakt, toepassing van sommige bepalingen van deze richtlijn op zulke akten overbodig maakt; dat het de Lid-Staten derhalve mogelijk moet zijn zulke akten van de toepassing van die bepalingen vrij te stellen;

Overwegende dat kredietovereenkomsten betreffende zeer grote bedragen vaak afwijken van de gewone overeenkomsten op het gebied van het consumentenkrediet; dat de toepassing van de bepalingen van deze richtlijn op overeenkomsten betreffende zeer kleine bedragen zowel voor de consument als voor de kredietgever onnodige administratieve lasten zou meebrengen; dat daarom overeenkomsten boven of beneden welomschreven financiële grenzen van de richtlijn moeten worden uitgesloten;

Overwegende dat vermelding van de kosten van het krediet in de reclame en in de bedrijfsruimte van de kredietgever of kredietbemiddelaar de consument de vergelijking tussen de verschillende aanbiedingen kan vergemakkelijken;

Overwegende dat de bescherming van de consument voorts nog wordt vergroot, indien de kredietovereenkomsten schriftelijk worden aangegaan en bepaalde minimumgegevens met betrekking tot de contractvoorwaarden bevatten;

Overwegende dat in geval van kredietverlening voor de verwerving van goederen de Lid-Staten de voorwaarden zouden moeten vaststellen waaronder goederen mogen worden teruggenomen, met name indien de consument zijn instemming niet heeft gegeven; dat na terugneming door de kredietgever van de goederen, de afrekening tussen de partijen zo moet geschieden dat de terugneming niet leidt tot ongerechtvaardigde verrijking;

Overwegende dat aan de consument de mogelijkheid moet worden gegeven om vervroegd aan zijn verplichtingen te voldoen; dat de consument in dat geval recht moet hebben op een billijke vermindering van de totale kosten van het krediet;

Overwegende dat de overdracht van de rechten van de kredietgever uit hoofde van een kredietovereenkomst de positie van de consument niet mag verzwakken;

Overwegende dat de Lid-Staten die de consumenten toestaan om ten aanzien van kredietovereenkomsten gebruik te maken van wisselbrieven, orderbriefjes of cheques, ervoor zorg moeten dragen dat de consument daarbij op passende wijze wordt beschermd;

Overwegende dat de consument met betrekking tot goederen of diensten ten aanzien waarvan hij zich heeft verbonden deze op krediet te kopen, in de hieronder omschreven omstandigheden tenminste rechten moet hebben tegenover de kredietgever die verder gaan dan zijn normale uit de overeenkomst voortvloeiende rechten jegens de kredietgever en de leverancier van goederen of diensten; dat de bovenbedoelde omstandigheden zich voordoen wanneer er tussen de kredietgever en de leverancier van goederen of diensten een vooraf bestaande overeenkomst is op

▼B

grond waarvan uitsluitend door die kredietgever aan klanten van die leverancier krediet beschikbaar wordt gesteld voor het verwerven van goederen of diensten bij die leverancier;

Overwegende dat de Ecu is omschreven in Verordening (EEG) nr. 3180/78 ([1]), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 2626/84 ([2]); dat de Lid-Staten tot een bepaalde hoogte de vrijheid moeten hebben de bedragen die uit de omrekening van de in deze richtlijn in Ecu uitgedrukte bedragen resulteren, in nationale valuta af te ronden; dat de bedragen in deze richtlijn in het licht van de economische en monetaire tendensen binnen de Gemeenschap periodiek moeten worden bestudeerd en zo nodig herzien;

Overwegende dat door de Lid-Staten passende maatregelen dienen te worden vastgesteld voor het verlenen van vergunningen aan personen die kredieten of bemiddeling tot het sluiten van kredietovereenkomsten aanbieden, dan wel voor de uitoefening van controle of toezicht op de werkzaamheid van personen die kredieten toekennen of daartoe bemiddelen, dan wel om de consumenten in staat te stellen klachten in te dienen over kredietovereenkomsten of kredietvoorwaarden;

Overwegende dat kredietovereenkomsten niet ten nadele van de consument mogen afwijken van de bepalingen die ter uitvoering van deze richtlijn zijn aangenomen of die met de bepalingen daarvan stroken; dat deze bepalingen door de wijze waarop de kredietovereenkomsten worden opgesteld, niet mogen worden ontdoken;

Overwegende dat deze richtlijn voorziet in een zekere mate van onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lid-Staten op het gebied van het consumentenkrediet en in een zekere mate van consumentenbescherming, doch dat deze richtlijn de Lid-Staten niet mag beletten strengere maatregelen ter bescherming van de consument vast te stellen of aan te nemen, een en ander met inachtneming van hun verplichtingen krachtens het Verdrag;

Overwegende dat de Commissie uiterlijk op 1 januari 1995 aan de Raad verslag moet uitbrengen over de werking van deze richtlijn,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Deze richtlijn is van toepassing op kredietovereenkomsten.

2. In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder:

a) „consument”: een natuurlijk persoon die ten aanzien van de onder deze richtlijn vallende transacties handelt voor doeleinden buiten zijn bedrijf of beroep;

b) „kredietgever”: een natuurlijk persoon of rechtspersoon of een groep van dergelijke personen, die in het kader van de uitoefening van een bedrijf of beroep krediet verleent;

c) „kredietovereenkomst”: een overeenkomst waarbij een kredietgever aan een consument in de vorm van uitstel van betaling, van een lening of van een andere soortgelijke financieringsregeling, krediet verleent of toezegt.

Overeenkomsten voor het op continubasis verlenen van diensten of het doen van leveringen waarbij de consument het recht heeft om gedurende de periode van dienstverlening respectievelijk levering in termijnen te betalen, vormen geen kredietovereenkomsten in de zin van deze richtlijn;

([1]) PB nr. L 379 van 30. 12. 1978, blz. 1.
([2]) PB nr. L 247 van 16. 9. 1984, blz. 1.

▼M1

d) „totale kosten van het aan de consument verleende krediet": alle kosten, met inbegrip van de rente en de andere kosten, die de consument verplicht is voor het krediet te betalen;

e) „jaarlijks kostenpercentage": de totale kosten van het aan de consument verleende krediet, uitgedrukt in een percentage op jaarbasis van het verleende krediet en berekend overeenkomstig artikel 1 bis.

Artikel 1 bis

1. a) Het jaarlijks kostenpercentage dat de contante waarden van alle tussen de kredietgever en de consument overeengekomen of overeen te komen verbintenissen (leningen, aflossingen en kosten) op jaarbasis gelijkmaakt, wordt berekend volgens de wiskundige formule van bijlage II.

b) In bijlage III worden ter indicatie vier berekeningsvoorbeelden gegeven.

2. Voor de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage bepaalt men de totale kosten van het aan de consument verleende krediet, zoals omschreven in artikel 1, lid 2, onder d), met uitzondering van de volgende kosten:

i) kosten die de consument moet betalen wegens niet-naleving van een in de kredietovereenkomst opgenomen verplichting;

ii) andere kosten dan de aankoopprijs die de consument bij aankoop van goederen of diensten in elk geval moet betalen, ook indien de aankoop contant wordt betaald;

iii) kosten voor overdracht van geldmiddelen, alsmede kosten voor de instandhouding van een rekening waarop de bedragen uit hoofde van het krediet, de rente en andere lasten moeten worden gedebiteerd, behalve wanneer de consument ter zake niet over een redelijke keuzevrijheid beschikt en wanneer deze kosten abnormaal hoog zijn; deze bepaling is echter niet van toepassing op de kosten voor de invordering van deze aflossingen of betalingen, ongeacht of zij contant dan wel op een andere wijze worden geïnd;

iv) de bijdragen die verschuldigd zijn uit hoofde van aansluiting bij verenigingen of groepen en die voortvloeien uit andere overeenkomsten dan de kredietovereenkomst, hoewel die bijdragen van invloed zijn op de kredietvoorwaarden;

v) kosten voor verzekeringen of zekerheden; inbegrepen zijn echter die kosten welke tot doel hebben dat een bedrag van ten hoogste de totale kredietsom, met inbegrip van rente en overige kosten, bij overlijden, invaliditeit, ziekte of werkloosheid van de consument aan de kredietgever worden betaald, en die door de kredietgever als een verplichte voorwaarde voor de kredietverlening worden gesteld.

3. a) Ingeval de onder deze richtlijn vallende kredietverrichtingen zijn onderworpen aan de op 1 maart 1990 geldende nationale bepalingen, op grond waarvan het jaarlijkse kostenpercentage van die verrichtingen aan maxima is gebonden, en indien het op grond van die bepalingen is toegestaan om ten opzichte van die maxima geen rekening te houden met de kosten van forfaitaire aard, welke niet tot de in lid 2, onder i) tot en met v), beschreven kosten behoren, behoeven de Lid-Staten, uitsluitend met betrekking tot die verrichtingen en inzake de genoemde kosten, bij de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage daarmee geen rekening te houden, op voorwaarde dat in de in artikel 3 bedoelde gevallen en in de kredietovereenkomst wordt verlangd dat aan de consument het bedrag ervan wordt meegedeeld en hem wordt gezegd dat daarmee rekening is gehouden in de te verrichten betalingen.

b) Punt a) is niet meer van toepassing vanaf het moment waarop de uniforme wiskundige formule voor de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage in de Gemeenschap van kracht wordt overeenkomstig lid 5, onder c).

4. a) Het jaarlijks kostenpercentage wordt berekend op het moment waarop de kredietovereenkomst wordt gesloten, onverminderd de

▼M1

bepalingen van artikel 3 met betrekking tot mededelingen en reclame-aanbiedingen.

b) Voor de berekening wordt uitgegaan van de hypothese dat de kredietovereenkomst geldt voor de overeengekomen tijdsduur en dat de kredietgever en de consument hun verplichtingen nakomen binnen de overeengekomen termijnen en op de overeengekomen data.

5. a) Onverminderd lid 1, onder a), en bij wijze van overgangsmaatregel, kunnen de Lid-Staten die vóór 1 maart 1990 wettelijke bepalingen toepassen die voor de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage het gebruik van een andere wiskundige formule toelaten dan de in bijlage II genoemde, deze bepalingen op hun grondgebied gedurende een periode van drie jaar vanaf 1 januari 1993 blijven toepassen.

De Lid-Staten nemen passende maatregelen om ervoor te zorgen dat op hun grondgebied slechts één wiskundige formule wordt gebruikt voor de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage.

b) Zes maanden voor het verstrijken van de onder a) genoemde termijn dient de Commissie bij de Raad een verslag met een voorstel in dat het, in het licht van de opgedane ervaring, mogelijk maakt in de Gemeenschap een uniforme wiskundige formule voor de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage toe te passen.

c) Op basis van het voorstel van de Commissie neemt de Raad vóór 1 januari 1996 met gekwalificeerde meerderheid van stemmen een besluit.

6. Bij kredietovereenkomsten waarin clausules zijn opgenomen op grond waarvan de rentevoet en het bedrag of het niveau van andere kosten die deel uitmaken van het jaarlijkse kostenpercentage doch op het tijdstip van de berekening daarvan niet kunnen worden gekwantificeerd, kunnen worden gewijzigd, wordt er voor de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage uitgegaan van de hypothese dat de rentevoet en de overige kosten vast blijven en tot het einde van de kredietovereenkomst worden toegepast.

7. Indien nodig kan voor de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage worden uitgegaan van de volgende hypotheses:

— indien in de kredietovereenkomst geen maximum kredietbedrag is vastgelegd, is het verleende kredietbedrag gelijk aan het door de betrokken Lid-Staat vastgestelde bedrag, doch ten hoogste een bedrag dat overeenkomt met 2 000 ecu;

— indien er geen aflossingsschema is vastgesteld en dit ook niet kan worden afgeleid uit de bepalingen van de overeenkomst en de wijze waarop het toegestane krediet wordt betaald, wordt de kredietermijn geacht één jaar te zijn;

— behoudens andersluidende bepaling wordt, indien in de kredietovereenkomst verscheidene aflossingsdata worden vermeld, het krediet ter beschikking gesteld en de aflossingen verricht op de meest dichtbijgelegen datum voorzien in de kredietovereenkomst.

▼B

Artikel 2

1. Deze richtlijn is niet van toepassing op:

a) kredietovereenkomsten of krediettoezeggingen:

— die hoofdzakelijk bestemd zijn voor de verwerving of het behoud van eigendomsrechten op grond of een bestaand of nog op te trekken gebouw;

— die bestemd zijn voor de renovatie of de verbetering van een gebouw als zodanig;

b) huurovereenkomsten, behalve wanneer daarin bepaald is dat het eigendomsrecht uiteindelijk aan de huurder wordt overgedragen;

c) kredieten die verleend of ter beschikking gesteld worden zonder dat daarbij rente of andere kosten verschuldigd zijn;

▼B

d) kredietovereenkomsten waarbij geen rente in rekening wordt gebracht op voorwaarde dat de consument ermee akkoord gaat het krediet in één keer terug te betalen;

e) kredieten in de vorm van een door een krediet- of financiële instelling toegestane debetstand van een rekening-courant anders dan kredieten op kredietkaartrekeningen.

Niettemin zijn de bepalingen van artikel 6 van toepassing op zulke kredieten;

f) kredietovereenkomsten waarbij het om bedragen van minder dan 200 of meer dan 20 000 Ecu gaat;

g) kredietovereenkomsten waarbij de kredietnemer het krediet moet terugbetalen:

— hetzij binnen ten hoogste drie maanden;

— hetzij in ten hoogste vier betalingen binnen ten hoogste twaalf maanden.

2. Een Lid-Staat kan, in overleg met de Commissie, vrijstelling van toepassing van deze richtlijn verlenen voor bepaalde soorten van krediet:

— toegekend tegen een kostenpercentage dat lager is dan gebruikelijk op de markt en

— die in het algemeen niet aan het publiek worden aangeboden.

▼M1

3. Artikel 1 bis en de artikelen 4 tot en met 12 zijn niet van toepassing op kredietovereenkomsten of krediettoezeggingen die worden gedekt door een hypotheek op onroerend goed, voor zover deze niet reeds krachtens lid 1, onder a), van de werkingssfeer van deze richtlijn zijn uitgesloten.

▼B

4. De Lid-Staten kunnen kredietovereenkomsten in de vorm van een voor een notaris of rechter gesloten authentieke akte van de toepassing van de bepalingen van de artikelen 6 tot en met 12 vrijstellen.

Artikel 3

Onverminderd de bepalingen van Richtlijn 84/450/EEG van de Raad van 10 september 1984 betreffende het nader tot elkaar brengen van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten inzake misleidende reclame alsook de regels en beginselen inzake oneerlijke reclame ([1]) moet in iedere reclamemededeling, en in ieder aanbod dat in bedrijfsruimten is aangebracht, waarin iemand zich bereid verklaart krediet te verlenen of te bemiddelen bij de totstandbrenging van kredietovereenkomsten en waarin de rente of enige andere cijfers worden genoemd met betrekking tot de kosten van het krediet, door middel van een representatief voorbeeld indien andere methoden niet uitvoerbaar zijn, ook het jaarlijkse kostenpercentage worden aangegeven.

Artikel 4

1. Kredietovereenkomsten worden schriftelijk aangegaan. De consument ontvangt een exemplaar van de schriftelijke overeenkomst.

2. De schriftelijke overeenkomst bevat:

a) een opgave van het jaarlijkse kostenpercentage;

b) een opgave van de voorwaarden waaronder het jaarlijkse kostenpercentage kan worden gewijzigd;

▼M1

c) een opgave van bedrag, nummer en vervaldata of data van de betalingen die de consument moet verrichten voor de aflossing van

([1]) PB nr. L 250 van 19. 9. 1984, blz. 17.

▼M1

het krediet en de betaling van rente en overige kosten, alsmede het totale bedrag van deze bepalingen, indien dat mogelijk is;

d) een opgave van de in artikel 1 bis, lid 2, genoemde kostenelementen, uitgezonderd de kosten verbonden aan het niet naleven van de contractuele verplichtingen, die niet zijn betrokken in de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage, doch die onder bepaalde omstandigheden door de consument moeten worden betaald, alsmede een specificatie van die omstandigheden. Indien het bedrag van deze elementen nauwkeurig bekend is, dient het te worden vermeld; zo niet, dan moet indien mogelijk een berekeningsmethode of een zo realistisch mogelijke raming worden verstrekt.

▼B

Wanneer het niet mogelijk is het jaarlijkse kostenpercentage aan te geven, moet de consument in de schriftelijke overeenkomst behoorlijk worden voorgelicht. Deze voorlichting moet tenminste de in artikel 6, lid 1, tweede streepje, voorgeschreven gegevens bevatten.

3. De schriftelijke overeenkomst moet voorts de andere essentiële contractvoorwaarden bevatten.

Bij wijze van voorbeeld is in de bijlage van deze richtlijn een lijst opgenomen van voorwaarden die de Lid-Staten als zijnde essentieel, verplicht kunnen stellen voor de schriftelijke overeenkomst.

▼M1

▼B

Artikel 6

1. Niettegenstaande de uitzondering bedoeld in artikel 2, lid 1, onder e), dient de consument, bij een overeenkomst tussen een krediet- of financiële instelling en de consument inzake kredietverlening in de vorm van een debetstand van rekening-courant, niet zijnde een kredietkaartrekening, bij of vóór het sluiten van de overeenkomst in kennis te worden gesteld:

— van de eventuele kredietlimiet;

— van het jaarlijkse rentepercentage, de kosten welke bij het sluiten van de overeenkomst van toepassing zijn en de voorwaarden waaronder die kunnen worden gewijzigd;

— van de wijze waarop de overeenkomst kan worden beëindigd.

Deze informatie moet schriftelijk worden bevestigd.

2. Voorts dient de consument gedurende de looptijd van de overeenkomst in kennis te worden gesteld van iedere wijziging van het jaarlijkse rentepercentage en van de kosten, op het ogenblik waarop deze wijziging zich voordoet. Deze informatie kan worden verstrekt in een rekeningafschrift dan wel op een andere wijze die voor de Lid-Staten aanvaardbaar is.

3. In de Lid-Staten waar stilzwijgend aanvaarde debetstanden zijn toegestaan, dragen de betrokken Lid-Staten er zorg voor dat de consument wordt ingelicht over het jaarlijkse rentepercentage en de kosten, alsmede eventuele wijzigingen daarvan, indien de debetstand langer dan drie maanden voortduurt.

Artikel 7

In geval van kredietverlening voor de verwerving van goederen stellen de Lid-Staten de voorwaarden vast waaronder goederen mogen worden teruggenomen, met name indien de consument zijn instemming niet heeft gegeven. Voorts zien zij erop toe dat, indien de kredietgever de goederen terugneemt, de afrekening tussen de partijen zo geschiedt dat de terugneming niet leidt tot een ongerechtvaardigde verrijking.

Artikel 8

De consument heeft het recht vervroegd aan zijn verplichtingen uit hoofde van een kredietovereenkomst te voldoen. In dit geval heeft de consument overeenkomstig de door de Lid-Staten vastgestelde bepa-

▼B

lingen recht op een billijke vermindering van de totale kosten van het krediet.

Artikel 9

Wanneer de rechten die een kredietgever uit hoofde van een kredietovereenkomst heeft aan een derde worden overgedragen, kan de consument jegens de derde de excepties en verweermiddelen doen gelden die hem jegens de oorspronkelijke kredietgever ter beschikking stonden, met inbegrip van het beroep op schuldvergelijking indien deze rechtsfiguur in de betrokken Lid-Staat is toegestaan.

Artikel 10

De Lid-Staten die de consument toestaan om ten aanzien van kredietovereenkomsten:

a) betalingen te doen door middel van wisselbrieven, met inbegrip van orderbriefjes;

b) zekerheden te stellen door middel van wisselbrieven, met inbegrip van orderbriefjes en cheques,

zorgen ervoor dat de consument daarbij op passende wijze wordt beschermd.

Artikel 11

1. De Lid-Staten dragen er zorg voor dat het bestaan van een kredietovereenkomst op geen enkele wijze afbreuk doet aan de rechten van de consument jegens de leverancier van goederen of diensten die door middel van een dergelijke overeenkomst zijn aangekocht, wanneer de goederen of diensten niet worden geleverd of om andere redenen niet aan de voorwaarden van de desbetreffende overeenkomst voldoen.

2. Indien:

a) de consument met het oog op de aankoop van goederen of het verkrijgen van diensten een kredietovereenkomst sluit met een andere persoon dan de leverancier; en

b) er tussen de kredietgever en de leverancier van de goederen of diensten een vooraf bestaand akkoord is op grond waarvan uitsluitend door die kredietgever aan klanten van die leverancier krediet beschikbaar wordt gesteld voor het verwerven van goederen of diensten bij die leverancier; en

c) de onder a) bedoelde consument zijn krediet verkrijgt krachtens dat vooraf bestaande akkoord; en

d) de onder de kredietovereenkomst vallende goederen of diensten niet worden geleverd of slechts gedeeltelijk worden geleverd of niet aan de voorwaarden van de leveringsovereenkomst voldoen; en

e) de consument de leverancier heeft aangesproken maar niet de genoegdoening heeft gekregen waarop hij recht heeft,

kan de consument rechten doen gelden jegens de kredietgever. De Lid-Staten bepalen in welke mate en onder welke voorwaarden die rechten kunnen worden uitgeoefend.

3. Lid 2 is niet van toepassing indien met de betrokken afzonderlijke transactie een bedrag van minder dan het equivalent van 200 Ecu gemoeid is.

Artikel 12

1. De Lid-Staten:

a) zien erop toe dat personen die kredieten of bemiddeling bij het sluiten van kredietovereenkomsten aanbieden, daartoe een overheidsvergunning behoeven, hetzij specifiek, hetzij als leverancier van goederen en diensten; of

b) zien erop toe dat een instelling of officiële instantie toezicht uitoefent op de werkzaamheid van personen die kredieten verlenen of daarbij bemiddelen; of

▼B

c) bevorderen de oprichting van instanties die kennis kunnen nemen van de klachten over kredietovereenkomsten of kredietvoorwaarden en de consumenten daaromtrent informatie of advies kunnen verstrekken.

2. De Lid-Staten kunnen bepalen dat de in lid 1, onder a), bedoelde vergunning niet vereist is wanneer de personen die aanbieden kredietovereenkomsten te sluiten of daarbij te bemiddelen voldoen aan de omschrijving in artikel 1 van de eerste richtlijn van de Raad van 12 december 1977 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen ([1]), en overeenkomstig die richtlijn een vergunning hebben ontvangen.

Indien personen die kredieten verlenen of daarbij bemiddelen zowel uit hoofde van lid 1, onder a), van dit artikel als uit hoofde van voornoemde richtlijn een specifieke vergunning hebben verkregen en laatstbedoelde vergunning vervolgens ingetrokken wordt, dient de bevoegde autoriteit die uit hoofde van lid 1, onder a), verantwoordelijk is voor het verlenen van de specifieke vergunning om krediet te verlenen, hiervan in kennis te worden gesteld en te besluiten of de betrokken personen voort mogen gaan met het verlenen van kredieten of het daarbij bemiddelen, of dat de specifieke vergunning uit hoofde van lid 1, onder a), moet worden ingetrokken.

Artikel 13

1. De Ecu in de zin van deze richtlijn is die welke in Verordening (EEG) nr. 3180/78, gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 2626/84, is vastgesteld. De tegenwaarde in de nationale munt is aanvankelijk die welke geldt op de dag waarop deze richtlijn wordt aangenomen.

De Lid-Staten kunnen de bedragen in nationale munteenheid die uit de omrekening van de bedragen in Ecu resulteren afronden, mits het verschil met het exacte bedrag niet groter is dan 10 Ecu.

2. De Raad gaat om de vijf jaar en voor het eerst in 1995 op voorstel van de Commissie over tot onderzoek naar, en in voorkomend geval, tot herziening van de in deze richtlijn genoemde bedragen, rekening houdend met de economische en monetaire ontwikkelingen in de Gemeenschap.

Artikel 14

1. De Lid-Staten dragen er zorg voor dat de kredietovereenkomsten niet, ten nadele van de consument, afwijken van de bepalingen van het nationale recht die uitvoering geven aan of overeenstemmen met deze richtlijn.

2. De Lid-Staten zien er verder op toe dat de door hen ter uitvoering van deze richtlijn vast te stellen bepalingen niet kunnen worden omzeild door een overeenkomst een bijzondere vorm te geven, met name door het kredietbedrag over verschillende overeenkomsten te verdelen.

Artikel 15

Deze richtlijn belet de Lid-Staten niet om, met inachtneming van hun verplichtingen voortvloeiend uit het Verdrag, verderreikende voorschriften ter bescherming van de consument te handhaven of aan te nemen.

Artikel 16

1. De Lid-Staten treffen de maatregelen die nodig zijn om uiterlijk op 1 januari 1990 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

([1]) PB nr. L 322 van 17. 12. 1977, blz. 30.

▼B

2. De Lid-Staten delen de Commissie alle belangrijke bepalingen van nationaal recht mede, die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 17

Uiterlijk op 1 januari 1995 brengt de Commissie bij de Raad verslag uit over de werking van deze richtlijn.

Artikel 18

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

▼M1

►M1 *BIJLAGE I* ◄

LIJST VAN GEGEVENS BEDOELD IN ARTIKEL 4, LID 3

1. **Kredietovereenkomsten die de levering van bepaalde goederen of het verrichten van bepaalde diensten betreffen:**

   i) een beschrijving van de goederen of diensten waarop de overeenkomst betrekking heeft;

   ii) de prijs bij contante betaling en de bij de kredietovereenkomst bedongen prijs;

   iii) het bedrag van de eventuele aanbetaling, het aantal en het bedrag van de aflossingen en de data waarop zij vervallen, of de methode van vaststelling van deze gegevens wanneer deze op het tijdstip van sluiting van de overeenkomst onbekend zijn;

   iv) vermelding dat de consument, zoals bepaald in artikel 8, bij vervroegde aflossing recht heeft op vermindering;

   v) vermelding wie de eigenaar van de goederen is (indien het eigendomsrecht niet onmiddellijk wordt overgedragen aan de consument) en de voorwaarden waaronder de consument eigenaar van de goederen wordt;

   vi) een beschrijving van de eventueel verlangde zekerheden;

   vii) de eventuele bedenktijd;

   viii) een aanduiding van de eventueel verlangde verzekering(en) en vermelding van de verzekeringskosten wanneer de consument de verzekeraar niet zelf mag kiezen;

▼M1

   ix) de vermelding van de eventuele verplichting van de consument om een bepaald spaarbedrag op een speciale rekening te zetten.

▼B

2. **Kredietovereenkomsten waarbij gebruik wordt gemaakt van kredietkaarten:**

   i) de eventuele kredietlimiet;

   ii) de voorwaarden voor terugbetaling of de wijze om deze vast te stellen;

   iii) de eventuele bedenktijd.

3. **Kredietovereenkomsten in de vorm van een doorlopend krediet die niet anderszins onder de richtlijn vallen:**

   i) de eventuele kredietlimiet of de methode voor de vaststelling daarvan;

   ii) de voorwaarden voor besteding en terugbetaling;

   iii) de eventuele bedenktijd.

4. **Andere onder de richtlijn vallende kredietovereenkomsten:**

   i) de eventuele kredietlimiet;

   ii) de vermelding van de eventueel verlangde zekerheden;

   iii) de terugbetalingsvoorwaarden;

   iv) de eventuele bedenktijd;

   v) de vermelding dat de consument, zoals bepaald in artikel 8, bij vervroegde aflossing recht heeft op vermindering.

▼**M1**

BIJLAGE II

DE BASISVERGELIJKING DIE DE GELIJKWAARDIGHEID VAN LENINGEN ENERZIJDS EN AFLOSSINGEN EN KOSTEN ANDERZIJDS WEERGEEFT

$$\sum_{K=1}^{K=m} \frac{A_K}{(1+i)^{t_K}} = \sum_{K'=1}^{K'=m'} \frac{A'_{K'}}{(1+i)^{t_{K'}}}$$

Betekenis van letters en symbolen:

K	=	het nummer van volgorde van een lening
K′	=	het nummer van volgorde van een aflossing of een kostenbetaling
A_K	=	het bedrag van lening nummer K
$A'_{K'}$	=	het bedrag van de aflossing of kostenbetaling nummer K′
$\sum$	=	het teken dat de somma aangeeft
m	=	het nummer van volgorde van de laatste lening
m′	=	het nummer van volgorde van de laatste aflossing of de laatste kostenbetaling
t_K	=	het interval, uitgedrukt in jaren en fracties van jaren, tussen de datum van lening nummer 1 en die van de volgende leningen 2 tot m
$t_{K'}$	=	het interval, uitgedrukt in jaren en fracties van jaren, tussen de datum van lening nummer 1 en die van de aflossingen of de kostenbetalingen 1 tot m′
i	=	het totale reële percentage, dat kan worden berekend (hetzij algebraïsch, hetzij via opeenvolgende benaderingen, hetzij met een computerprogramma) als de andere termen van de vergelijking uit de overeenkomst of anderszins bekend zijn.

Opmerkingen

a) De door beide partijen op diverse tijdstippen betaalde bedragen zijn niet noodzakelijk gelijk en worden niet noodzakelijk met gelijke tussenpozen betaald.

b) De aanvangsdatum is die van de eerste kredietverstrekking.

c) Het verschil tussen de data die gebruikt worden bij de berekeningsmethode, wordt uitgedrukt in jaren of fracties van jaren.

▼M1

BIJLAGE III

VOORBEELDEN VAN BEREKENING

1. **Eerste voorbeeld**

Het geleende bedrag S = 1 000 ecu.

Dit wordt terugbetaald in één enkele aflossing van 1 200 ecu, 18 maanden ofte wel anderhalf jaar na de datum van de lening.

De vergelijking wordt $1\,000 = \frac{1\,200}{(1 + i)^{1,5}}$

of $(1 + i)^{1,5} = 1,2$

$1 + i = 1,129243 \ldots$

$i = 0,129243 \ldots$

Dit bedrag wordt afgerond op 12,9 % of 12,92 %, al naar gelang de Staat of het gebruik toestaat het percentage op de eerste of de tweede decimaal af te ronden.

2. **Tweede voorbeeld**

Het overeengekomen bedrag S = 1 000 ecu, maar de leninggever houdt daarvan 50 ecu af voor onderzoeks- en dossierkosten, zodat de lening in feite slechts op 950 ecu betrekking heeft; de terugbetaling van 1 200 ecu geschiedt evenals in het eerste voorbeeld 18 maanden na de datum van de lening.

De vergelijking wordt $950 = \frac{1\,200}{(1 + i)^{1,5}}$

of $(1 + i)^{1,5} = \frac{1\,200}{950} = 1,263157 \ldots$

$1 + i = 1,16851 \ldots$

$i = 0,16851 \ldots$ afgerond op 16,9 of 16,85 %

3. **Derde voorbeeld**

Het geleende bedrag is 1 000 ecu, terug te betalen in twee termijnen van elk 600 ecu, respectievelijk na een en twee jaar.

De vergelijking wordt: $1\,000 = \frac{600}{1 + i} + \frac{600}{(1 + i)^2}$;

zij kan algebraïsch worden opgelost en heeft als resultaat i = 0,1306623 afgerond op 13,1 % of 13,07 %.

4. **Vierde voorbeeld**

Het geleende bedrag is 1 000 ecu en de leningnemer dient de volgende bedragen te betalen:

Na drie maanden (0,25 jaar):	272 ecu
Na zes maanden (0,50 jaar):	272 ecu
Na twaalf maanden (1 jaar):	544 ecu
Totaal	1 088 ecu

De vergelijking wordt:

$$1\,000 = \frac{272}{(1 + i)^{0,25}} + \frac{272}{(1 + i)^{0,50}} + \frac{544}{1 + i}$$

Uit deze vergelijking kan i worden berekend bij wege van opeenvolgende benaderingen, die in een pocketcalculator kunnen worden geprogrammeerd.

Men komt uit op:

i = 0,1321 afgerond 13,2 of 13,21 %.